

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/2590-1
Saksbehandler Knut Jost Arntzen

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	25.09.2025

Frivillige lag og foreninger for barn og unge med lokal tilhørighet i Risør kommune gis gratis leie av Risørhuset

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Frivillige lag og foreninger for barn og unge med lokal tilhørighet i Risør kommune gis gratis leie på Risørhuset. Andre utgifter enn husleie, for eksempel til personell, TONO og billettavgifter, dekkes av arrangøren.

Målgruppen for tiltaket avgrenses til lokale foreninger for barn og unge som bedriver scenekunst som sin hovedaktivitet. Kulturskolen og arrangementer som UKM, inkluderes i målgruppen for tiltaket. Mer enn 50 % av utøverne må være under 18 år ved slike arrangement.

Vedlegg

Risør musikkteater Annie 2023 - utbetalingsblankett
Billettsalg topp 13 per 29 august
Billetter solgt på Risørhuset per 29 august

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok i sak 47/2025 (19.06.2025):

«Frivillige lag og foreninger for barn og unge med lokal tilhørighet i Risør kommune gis gratis leie av Risørhuset. Kommunedirektøren kommer tilbake med en sak for retningslinjer som gjør at tiltaket treffer målgruppen, og gratis leie begrenses til et gjennomførbart nivå. Andre utgifter enn husleie, for eksempel til TONO og billettavgifter, dekkes av arrangøren».

Saksopplysninger

Risørhuset mottar husleieinntekter fra blant annet Kulturskolen, Risør ungdomsteater, Risør musikkteater, UKM og Risør musikkorps, når disse aktørene velger å gjennomføre arrangementer der.

Risørhuset er kommunens kultur- og flerbrukshall med fasiliteter som kino, teaterscene, bibliotek og gamingrom. Ungdom har i dag mange gratis tilbud på Risørhuset. Risørhuset brukes til kulturaktiviteter som krever teknisk kompetanse, utstyrsvedlikehold og personell. Bruk av huset medfører kostnader, og disse utgiftene vil normalt tilføres leietakere.

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandling for 2024 at det skulle utredes mulighet for å gi gratis eller redusert leie på Risørhuset til lag og foreninger som benytter dette i sitt virke.

I sak 47/25 ble det vedtatt at det skal gjennomføres et tiltak som gir gratis husleie for lag og foreninger for barn og unge.

Frivillige lag og foreninger kan i dag benytte huset til ulike formål, med rabatt pålydende ca. 35 %. Denne ordningen opprettholdes som før for andre lag og foreninger enn de som er i målgruppen for denne saken.

Økonomiske konsekvenser

Driftsbudsjettet til Risørhuset vil få bortfall av husleieinntekter ved arrangementer som utføres av barn og unge, estimert til å være i størrelsesordenen ca. kr 100 000 til 150 000 i året (med store variasjoner). Dette hentes innenfor rammene til Enhet for kultur sitt budsjett.

Vurderinger

I saken er det særlig tre vurderinger som må gjøres og som må settes opp mot hverandre:

Hvem skal få leie gratis og i hvilket omfang?

Hva betyr gratis leie? (utstyr, bemanning, hvem har ansvaret hvis noe blir ødelagt etc)

Hva blir kostnaden for kommunen.

Hvordan skal tiltaket gjennomføres (øvingstid, booking)

Hvem skal få gratis husleie og i hvilket omfang?

Kommunedirektøren skal vurdere hvilke foreninger som er i målgruppen for tiltaket. Det kan vurderes dithen at alle foreninger som har barn og unge som sine utøvere/deltakere, slik som f.eks. idrettslag, speiderklubber og andre foreninger/klubber av ulike typer, og at alle de skal kunne benytte Risørhuset uten husleie.

Kommunedirektøren skal i sin utredning sørge for at tiltaket «treffer målgruppen», og at «gratis leie begrenses til et gjennomførbart nivå».

Kommunedirektøren velger å avgrense målgruppen til foreninger for barn og unge som bedriver scenekunst som sin hovedaktivitet. Det kan da dreie seg om både utøvende og skapende kunstformer som naturlig hører hjemme på en scene, f.eks. teater, dans, musikk, poesi og litteratur, sang, opera, sirkusteater og andre kunstarter som naturlig hører hjemme som opptredener på en scene.

I praksis vil dette innebære kjente lokale foreninger som Risør Ungdomsteater, Risør barnekor, Risør skolemusikkorps og Risør Barneteater (som er under oppstart igjen).

Risør musikkteater blir da ikke nevnt spesielt, men kan muligens være ett unntak, ettersom foreningen har varierende deltakelse av barn og unge ut ifra hvilke oppsetninger som velges.

I tilfeller hvor det er uklart om foreningen/aktøren/oppsetningen har deltakere i målgruppen barn og unge, foreslår kommunedirektøren at når flere enn halvparten av deltakerne i arrangementet er under 18 år, vil arrangementet kunne få innvilget gratis husleie.

For fremtiden kan det også være at andre foreninger og aktører for barn og unge som vil være aktuelle for gratis leie i Risørhuset. Eksempler på slike aktører kan være lokale ungdomsband, ungdomsmusikere og Ung i Risør.

I tillegg til nevnte aktører, opplever kommunedirektøren at det er ønskelig at også offentlige aktører som Kulturskolen, samt offentlige arrangementer som f.eks. UKM, skal få benytte Risørhuset gratis, så lenge det dreier seg om lokale arrangementer der de utøvende er lokale barn og unge.

Kommunedirektøren vurderer dermed at lokale lag og foreninger for barn og unge, samt andre lokale aktører slik som beskrevet over, som bedriver scenekunst for barn og unge som sin primære aktivitet, skal få benytte Risørhuset til sine arrangementer uten å betale husleie.

Kostnader som faktureres selv om det er gratis husleie og ansvarsfordeling

Kommunestyrevedtaket knyttet til økonomi, var som følger: «Andre utgifter enn husleie, for eksempel til TONO og billettavgifter, dekkes av arrangøren.»

Kommunedirektøren tolker dette til å dreie som alle eksterne utgifter, dvs. alt kommunen faktureres for av eksterne aktører i forbindelse med arrangementer i Risørhuset, skal dekkes av arrangøren. Kommunedirektøren tolker det også dithen at det skal være mulig for foreningene å benytte Risørhusets eget lydanlegg og tekniske utstyr uten å betale leie for utstyret, men at utgifter knyttet til personell på Risørhuset skal faktureres, f.eks. billettør, kioskpersonell og teknikere, dersom foreningen velger å benytte seg av dette. For tiden betaler Risørhuset kr 1500.- i maskinleie per dag/økt til en ekstern aktør for bruk av et lydanlegg som er til låns, inntil eget utstyr kommer på plass. Dette vil belastes leietaker.

Som hovedregel er det ønskelig at Risørhusets egne teknikere benyttes ved arrangementer. Da tar også Risørhuset ansvaret for at bruken av utstyret gjennomføres forsvarlig. Dersom lydanlegget benyttes uten at Risørhusets teknikere er til stede, må aktøren som får benytte lokalet med gratis husleie, likevel holdes ansvarlig for bruken av utstyret, og er erstatningsansvarlig dersom noe blir ødelagt.

Risørhuset vil skrive leiekontrakt med alle aktører, uansett om de skal være der med gratis husleie eller ikke. I kontrakten vil øvrige kostnader som faktureres kunden avtales og ansvarsforhold avklares.

Hva blir kostnaden for kommunen

Leieinntektene har variert fra år til år. For eksempel betalte Risør Musikkteater kr 111 310 i husleie og billettavgifter for sin oppsetning av Annie i 2023 (se vedlegg). Mange barn og unge var på scenen, og her ville arrangementet muligens fått gjennomslag for gratis husleie dersom tiltaket som nå vurderes var tredd i kraft. Risør Musikkteater har oppsetninger annethvert år.

Risørhusets muligheter til å sette opp inntektsbringende arrangementer i Inger Johanne salen reduseres i samsvar med antall dager salen skal leies ut gratis. Dette mulige tapet minimeres ved at bookingen av gratisarrangementer skjer tidlig på året, slik at Risørhuset får et godt grunnlag for å etablere en fyldig arrangementskalender.

Kinoforestillinger foregår i to saler på Risørhuset, «Dikken» og «Inger Johanne». Ved bortfall av Inger Johanne (320 seter), kan filmer fortsatt vises på Dikken som har 55 sitteplasser og én rullestolplass. Hittil i år er det bare en film (Team Havnaa, 62 billetter på 2/1-2025) som har hatt mer enn 55 besøkende på Inger Johanne (se vedlegg).

Kommunen har utgifter knyttet til renhold, strøm, kommunale avgifter, vedlikehold av inventar og bygg, personell til drift og håndtering av billetter og kiosk. Deler av disse utgiftene hentes inn selv om det gis gratis husleie.

Øvingstid i forkant av arrangementer

I forkant av arrangementer skal det også være mulig for foreningene å gjennomføre øvinger i Risørhuset uten at det skal koste foreningene husleie.

Det er forskjell på de aktuelle foreningene, både i form og behov. Ungdomsteateret hadde 7 øvingsdager og 4 arrangementsdager i 2025. Andre aktører har ikke samme behov for øvingsdager, f.eks. i forkant av en konsert, men det kan være behov for en dag til generalprøve.

Kulisser som brukes ved oppsetningene kan bli et problem for Risørhuset øvrige arrangementer. For å imøtekomme Risørhuset egne behov knyttet til gjennomføring av kino og andre arrangementer i Inger Johanne salen, er det ønskelig kulisser og annet utstyr knyttet til en

forestilling som gjennomføres med gratis husleie, ikke blir satt opp på scenen «permanent», før i uken i forkant av selve arrangementet(ene).

Kommunedirektøren foreslår at Inger Johanne salen kan brukes til gratis øving opp til 10 dager (10 dager som hovedregel) i forkant av arrangement, men at kulissene kun kan settes opp permanent fra mandagen av i forkant av forestillingene. Dvs. at dersom en aktør ønsker å ha forestillinger på torsdag, fredag, lørdag og søndag i uke 43, så kan kulissene settes opp fra mandagen av i uke 43. Hele denne uken settes i så fall av til dette arrangementet, slik at det ikke skjer noe annet i salen den uka.

Øving i salen kan foregå i salen på ledige dager i ukene i forkant også, men da uten at kulisser blir stående igjen på scenen. Dette muliggjør for Risørhuset å fungere som normalt i ukene i forkant.

Booking av Risørhuset for aktører som ønsker gratis husleie

Risørhuset forholder seg til Riksteateret og mange andre aktører som bruker lokalene. I tillegg ønsker Risørhuset selv å hente inn aktører og sette opp forestillinger. Kinoforestillinger kjøres hver onsdag formiddag, samt torsdag, fredag, lørdag og søndag.

Ønskede arrangementstidspunkter og øvingsdager må meldes inn innen utgangen av mars hvert år for at dette skal kunne tilpasses øvrige arrangementer i kalenderen.

Folkehelse og levekår

Tiltaket kan bidra til å forebygge utenforskap ved at flere viktige lokale kulturaktører får en styrket økonomi og evne til å gjennomføre sine aktiviteter. Det kan også medføre at disse aktørene kan sette ned sine kontingenter, samt redusere billettpriser ved arrangementer.

Alternative vedtak

Kommunestyret vedtar ikke kommunedirektørens innstilling.

Kommunestyret vedtar en annen prosentandel (enn 50 %) som skal være under 18 år ved et arrangement for å få gratis husleie.

Konklusjon

Frivillige lag og foreninger for barn og unge med lokal tilhørighet i Risør kommune gis gratis leie på Risørhuset. Andre utgifter enn husleie, for eksempel til personell, TONO og billettavgifter, dekkes av arrangøren.

Målgruppen for tiltaket avgrenses til lokale foreninger for barn og unge som bedriver scenekunst som sin hovedaktivitet. Kulturskolen og arrangementer som UKM, inkluderes i målgruppen for tiltaket. Mer enn 50 % av utøverne må være under 18 år ved slike arrangement.